

N:o 53.

Af Grefve **Mörner, Carl Göran**, angående förhöjning af minimivalören å *Enskilda Bankers* sedlar.

Under närvarande omständigheter synes ej ringa vigt ligga deruppå att silfver eller Riksbankens sedlar må i möjligaste måtto hållas i allmänna rörelsen cirkulerande och utgöra det vanligaste liquidations medlet åtminstone vid det lilla, dagligen man och man emellan förekommande varubytet. Såsom ett bidragande medel härtill vågar jag föreslå:

att, med ändring af § 5 mom. 1 i Kongl. Kungörelsen den 9 Januari 1846, sådant detta lagrum lyder i Kongl. Förordningen den 10 November 1855, må stadgas, att enskilda bankers kredit-sedlar ej må lyda å mindre belopp, än Tjugu (20) R:dr R:mt.

Om remiss af denna min motion till Banko-Utskottet får jag vördsammt anhålla.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Carl G. Mörner.

N:o 54.

Af Grefve **Mörner, Carl Göran**, angående återlösen till Kronan af en till byggnadsplats upplåten del af Carl XIII:s torg.

Ibland sådana på sednare tider vidtagne åtgärder, hvilka framkallat ett mera allmänt ogillande, intager det sistlidna höst påbörjade företaget med en byggnads uppförande i nordvestra hörnet af Carl XIII:s torg här

i staden ett temligen framstående rum. Då af Stockholms Stads herrar stadsfullmäktige, hvilka förut sökt genom framställning hos herr Öfver-Ståthållaren bereda inställelse af detta byggnadsföretag, flere äro medlemmar af Riksdagen, hade jag väntat att någon af dem skulle göra denna angelägenhet hos Riksdagen anhängig, men då ännu icke så skett och sista dagen för motioners väckande nu är inne, så anhåller jag, ehuru jag blott är en obetydlig medlem af Stockholms kommun och utan inflytande eller ansvar för dess angelägenheter, dock af intresse för sjelfva saken, att få på ifrågavarande ärende fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Den del af Carl den XIII:s torg, hvarå den omnämnda byggnaden är ämnad att uppföras, har blifvit för ändamålet upplåten genom ett Kongl. Maj:ts beslut af den 21 April 1865, hvilket, ibland annat, innehåller, att Kongl. Maj:t funnit godt i nåder medgifva att en plats i nordvestra hörnet af Carl den XIII:s torg inom de gränser, som å en upprättad plankarta funnos utmärkte, skulle, för uppförande af en till konst-expositioner målare-atelier m. m. afsedd byggnad, tills vidare och intill dess annorlunda kunde varda i nåder förordnad, upplåtas emot en årlig afgäld af 300 R:dr, som skulle af Öfver-intendentsemetet uppbäras och förvaltas, samt att, derest tomten framdeles skulle finnas vara för något annat ändamål behöflig och således till följd af derom meddeladt nådigt beslut komme att till Kronan återställas, bolaget, som öfvertog byggnadsföretaget, skulle ega att för derå då varande byggnad af Kronan erhålla lösen till belopp, motsvarande anläggningskostnaden, enligt de deröfver upprättade verifierade byggnadsritningarne, hvilka, för att vid sådan liquid tjena till efterrättelse, borde hos Öfver-intendentsemetet deponeras.

Af detta nådiga beslut inhemtats således att upplåtelsen af platsen endast är villkorlig och på obestämd tid, samt att återvinningsrätt till densamma blifvit Kronan förbehållen, emot ersättning till bolaget för de af detsamma å byggnadsföretaget nedlagda kostnader. Något hinder lär således icke för Staten förefinnas att söka göra en sådan rätt gällande, derest från dess sida skäl dertill finnes vara för handen, och att ganska viktiga sådana sjelfmant erbjuda sig för betraktaren, torde vara öfverflödigt att erinra. Då nu kostnaderna för platsens återvinnande till Kronan ökas för hvarje dag, som det dröjes med anspråkets framställande, och skyndsamt till följd deraf är af nöden, tager jag mig friheten föreslå:

att Riksdagen må besluta det ifrågavarande del af Carl den XIII:s torg skall för Kronans räkning återlösas från det bolag, åt hvilket densamma blifvit upplåten; att underdånig skrifvelse härom till Kongl. Maj:t, så fort ske kan, aflåtes; samt att åt Riksgäldskontoret

Kontoret uppdrages att den nödiga löseskillingen till Kongl. Maj:ts disposition tillhandahålla.

Om remiss af denna min motion till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Carl G. Mörner.

N:o 55.

Af Herr **Almqvist, Erik Victor**, angående beviljande af ett anslag å 40,600 R:dr, såsom bidrag för anläggning af väg mellan Dorothea och Åsele socknars kyrkor i Westerbottens län.

Allmänt erkännes att lätta och hastiga kommunikationer utgöra ett bland de oundgängligaste villkoren för industriens och näringarnes utveckling, hvarföre ock, der fråga uppstår om befrämjande af en ords allmänna intressen, uppmärksamheten företrädesvis riktas åt der befintliga kommunikationers förbättrande och tillvägbringande af nya, med tidens kraf mer öfverensstämmande.

Då detta är förhållandet i allmänhet, huru oafvisligen måtte ej behovet af vägar framstå i orter, der, med undantag af vintern, annat sätt för samförseln och varuforslingen ej finnes, än det som genom människokraft medelst bärande och roende eller genom klöfjande kan åstadkommas.

Sådant är förhållandet i Dorothea socken i Westerbottens lappmark, der bruten väg inom socken eller på närmare än fem mils afstånd derifrån icke finnes, och från hvilken socken ej eller någon sammanhängande rodd eller flottled till nedre landet, såsom från de flesta öfriga fjellsocknarne, är att tillgå.

Denna socken, som innehåller omkring sexton kvadratmil med en folk-mängd snart uppgående till 2,000 personer, har, ehuru densamma till stor del utgöres af fjell och mosstrakter, betydliga vidder med god och vextlig mark, hvilken dock endast till mindre del hittills blifvit uppbruten och odlad eller till äng afröjd, hufvudsakligast därför att befolkningen genom sin afskiljdhet från andra trakter hvarken vunnit insigt om det gagn och de